

แนวทางการติดตามประเมินผล โครงการลดก๊าซเรือนกระจกด้านพลังงาน

ดร.สาธิต เนียมสุวรรณ

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

หัวข้อการบรรยาย

1

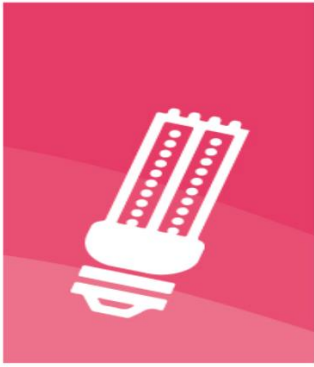
การติดตามประเมินผลโครงการ T-VER

2

ขั้นตอนและการติดตามประเมินผล

3

การติดตามประเมินผลตามประเภทโครงการ

1 การติดตามประเมินผล โครงการ T-VER

ทำไมต้องติดตามประเมินผล

- ติดตามสถานภาพการดำเนินโครงการภายหลังการขึ้นทะเบียน
- ติดตามแนวทางการจัดการหรือป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากโครงการ T-VER
- รับทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ T-VER จากผู้พัฒนาโครงการหรือเจ้าของโครงการ

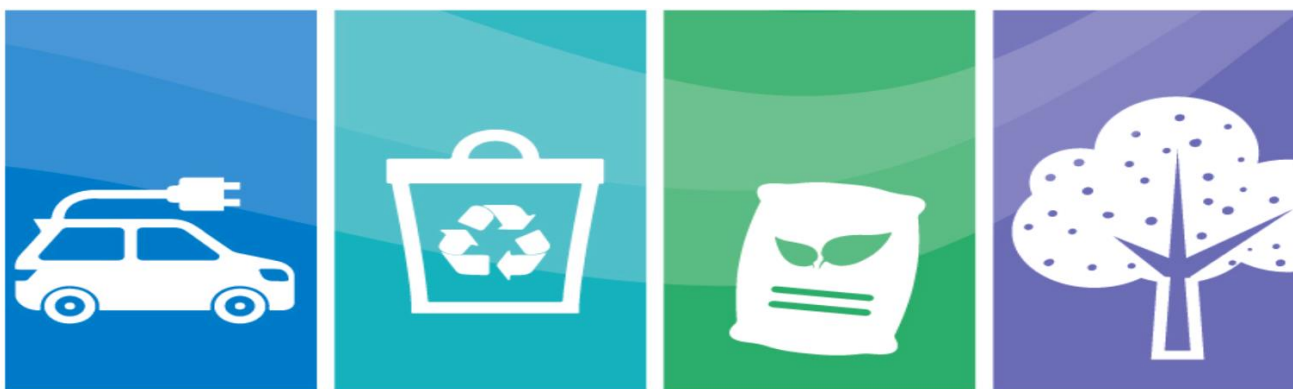
วัตถุประสงค์ของการติดตามประเมินผล

- รับทราบสถานภาพการดำเนินโครงการ
ณ ปัจจุบัน
- ติดตามการเปลี่ยนแปลงการดำเนิน
โครงการของผู้ประกอบการ
- ประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจก
ของโครงการ
- รับทราบผลการจัดการหรือป้องกันผลกระทบ
สิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญของโครงการที่เป็น
ปัจจุบัน

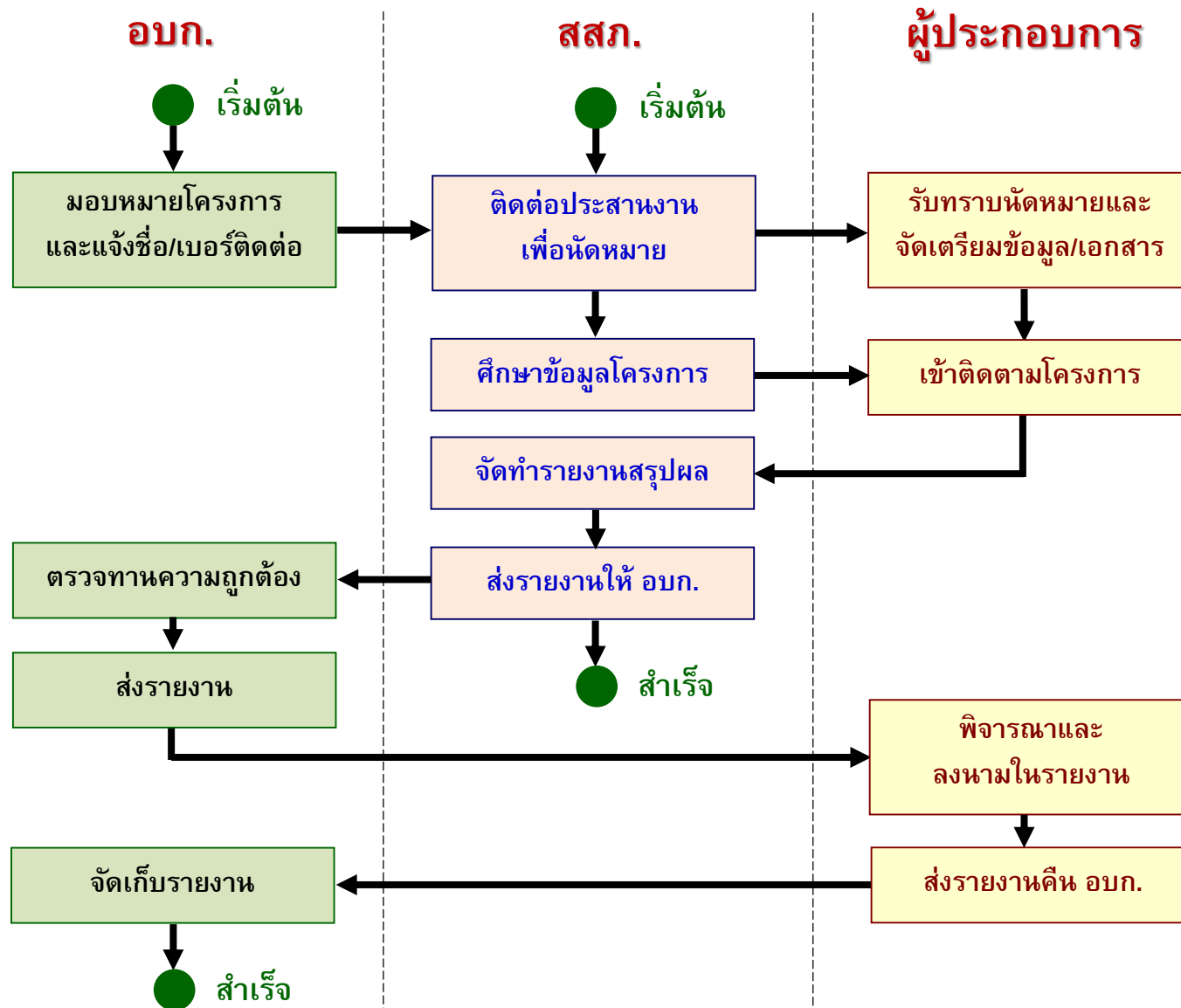

2 ขั้นตอนและการติดตาม ประเมินผล

ขั้นตอนการติดตามประเมินผล

การศึกษาข้อมูลโครงการ

Thailand Voluntary Emission Reduction Program T-VER-PDD Version 1 หน้า 1

เอกสารข้อเสนอโครงการ
สำหรับโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจของประเทศไทย
(Project Design Document: PDD)

รายละเอียดโครงการ	
ชื่อโครงการ	Naresuan Hydropower Project
ประเภทโครงการ	☐ การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน ☐ การพัฒนาพลังงานทางเลือก ☒ การพัฒนาพลังงานหมุนเวียน ☐ การจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และวัสดุเหลือใช้ ☐ การจัดการในภาคขนส่ง ☐ อื่นๆ
ที่ตั้งโครงการ	เลขที่ 116 ถนนพหลโยธิน-บ้านหาคอกใหญ่ หมู่ที่ 3 แม่น้ำน่าน ตำบลหนองแขม อำเภอพหลโยธิน จังหวัดพิษณุโลก 65150 ประเทศไทย
พิกัดที่ตั้งโครงการ	17.0530N 100.1724E
การลงทุนทั้งหมดของโครงการ	756 ล้านบาท
วันที่เริ่มต้นโครงการ	14/03/2555
ระยะเวลาคิด	7 ปี
คาร์บอนเครดิตของโครงการ	01/09/2556 – 31/08/2563

รายละเอียดการจัดทำเอกสาร	
วันที่จัดทำเอกสาร	23/07/2557
เอกสารข้อเสนอโครงการ ฉบับที่	03

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (TGO)
Thailand Greenhouse Gas Management Organization (Public Organization) (TGO)

Thailand Voluntary Emission Reduction Program หน้า 1

รายงานการติดตามประเมินผล (Monitoring Report)

รายละเอียดโครงการ	
ชื่อโครงการ	Energy Efficiency Improvement from lightings from T8 to T5, T8 to LED and Sodium to LED โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานจากการเปลี่ยนอุปกรณ์ไฟฟ้าแสงสว่างจาก T8 เป็น T5, T8 เป็น LED และ โซเดียม เป็น LED
ประเภทโครงการ	☒ การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน ☐ พลังงานทดแทน ☐ การจัดการของเสีย ☐ อื่นๆ
ที่ตั้งโครงการ	บริษัท เอลต้า อีเลคโทรนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) 909, 908, 714 หมู่ที่ 4 นิคมอุตสาหกรรมบางปู ตำบลนครราชสีมา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ 10280 ประเทศไทย
พิกัดที่ตั้งโครงการ	13.5490N 100.6720E
วันที่ได้รับการขึ้นทะเบียน	17/09/2557
ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ออกจากร่อง	427 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า สำหรับช่วงระยะเวลา 01/01/2558 – 31/12/2558
ครั้งที่	1

รายละเอียดการจัดทำเอกสาร	
วันที่จัดทำเอกสารแล้วเสร็จ	01/03/2560
เอกสารฉบับที่	05

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (TGO)
Thailand Greenhouse Gas Management Organization (Public Organization) (TGO)

Thailand Voluntary Emission Reduction Program

T-VER

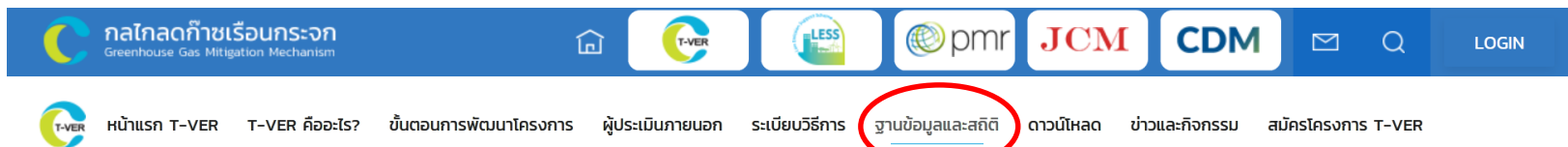
Thailand Voluntary Emission Reduction Program

คู่มือการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย
องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

การค้นหาข้อมูลโครงการ

1) ไปที่ <http://ghgreduction.tgo.or.th/t-ver>

Header of the T-VER website showing navigation links: หน้าแรก T-VER, T-VER คืออะไร?, ขั้นตอนการพัฒนาโครงการ, ผู้ประเมินภายนอก, ระเบียบวิธีการ, **ฐานข้อมูลและสถิติ** (circled in red), ดาวโหลด, ข่าวและกิจกรรม, สมัครโครงการ T-VER.

2) คลิกตรงนี้

หน้าแรก / T-VER / โครงการที่ได้รับการขึ้นทะเบียน

โครงการที่ได้รับการขึ้นทะเบียน

ค้นหา / การกรอง

ใส่คำค้นหา

- ผู้พัฒนาโครงการ -

- ประเภทโครงการ -

ค้นหา ล้าง

ทั้งหมด 134 เนื้อหา แสดง 1 - 10 เนื้อหา 10 ต่อหน้า เรียงตามวันที่เขียน -- เท่าก่อน หน้า 1 จาก 14

3) พิมพ์ชื่อโครงการที่ต้องการค้นหา

ลำดับ	เลขที่ขึ้นทะเบียน	ชื่อโครงการ	ที่ตั้งโครงการ	ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลดได้ (tCO ₂ e/y)	ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการรับรอง (tCO ₂ e)
1	001	Naresuan Hydropower Project	ตำบลหนองแขม อำเภอพวมพิราม จังหวัดพิษณุโลก	21,198	1 : 15,846 2 : 20,512 3 : 41,194

การค้นหาข้อมูลโครงการ

Naresuan Hydropower Project

เลขที่ขึ้นทะเบียน	001	
ชื่อภาษาไทย	Naresuan Hydropower Project	
ชื่อโครงการ (ภาษาอังกฤษ)	Naresuan Hydropower Project	
ที่ตั้งโครงการ	ตำบลหนองแขม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก	
ผู้พัฒนาโครงการ	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	
ประเภทโครงการ	การพัฒนาพลังงานหมุนเวียน (RE)	
เจ้าของโครงการ	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	
ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกที่ใช้	T-VER-METH-RE-01 Version 1	
ระยะเวลาคิดเครดิตของโครงการ	1 ก.ย. 56 - 31 ส.ค. 63	
วันที่ขึ้นทะเบียนโครงการ	19 สิงหาคม 2557	
ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลดได้ (tCO ₂ e/y)	21,198	
เอกสารการขึ้นทะเบียนโครงการ	รายงานผลประโยชน์ร่วม	
	เอกสารการขึ้นทะเบียนโครงการ	001-PDD_NARESUAN_3.PDF
	รายงานการตรวจสอบความใช้ได้ของโครงการ	TVER_NARESUAN_VALIDATION REPORT_VER02_04AUG14.PDF

เอกสาร PDD

การรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก	
ครั้งที่	1
ระยะเวลาการคิดเครดิต	1 ก.ย. 56 - 31 ส.ค. 57
วันที่เริ่มการคิดเครดิต	วันอาทิตย์, 01 กันยายน 2556
วันสิ้นสุดการคิดเครดิต	วันอาทิตย์, 31 สิงหาคม 2557
ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับ การรับรอง	: 15,846
เอกสารการรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก	 MR NARESUAN.PDF

เอกสาร MR

เอกสารข้อเสนอโครงการ

หัวข้อที่ต้องศึกษา

- กระบวนการที่ทำให้เกิดการลดก๊าซเรือนกระจก
- เครื่องจักร/อุปกรณ์หลัก
- ขอบเขตของโครงการ
- ระเบียบวิธีการฯ (T-VER Methodology) ที่เลือกใช้
- ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลดได้
- ระยะเวลาติดตามคาร์บอนเครดิต
- การเก็บข้อมูลเพื่อติดตามผล

Thailand Voluntary Emission Reduction Program

T-VER-PDD Version 1

หน้า 1

<p>เอกสารข้อเสนอโครงการ สำหรับโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจของประเทศไทย (Project Design Document: PDD)</p>
--

รายละเอียดโครงการ	
ชื่อโครงการ	Naresuan Hydropower Project
ประเภทโครงการ	☐ การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน ☐ การพัฒนาพลังงานทางเลือก ☒ การพัฒนาพลังงานหมุนเวียน ☐ การจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และวัสดุเหลือใช้ ☐ การจัดการในภาคขนส่ง ☐ อื่นๆ
ที่ตั้งโครงการ	เลขที่ 116 ถนนพรหมพิราม-บ้านหาดใหญ่ หมู่ที่ 3 แม่น้ำน่าน ตำบลหนองแขม อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก 65150 ประเทศไทย
พิกัดที่ตั้งโครงการ	17.0530N 100.1724E
การลงทุนทั้งหมดของโครงการ	756 ล้านบาท
วันที่เริ่มต้นโครงการ	14/03/2555
ระยะเวลาติดตามคาร์บอนเครดิตของโครงการ	7 ปี 01/09/2556 – 31/08/2563

รายละเอียดการจัดทำเอกสาร	
วันที่จัดทำเอกสาร	23/07/2557
เอกสารข้อเสนอโครงการ ฉบับที่	03

รายงานติดตามการลดก๊าซเรือนกระจก

Thailand Voluntary Emission Reduction Program

หน้า 1

รายงานการติดตามประเมินผล (Monitoring Report)

รายละเอียดโครงการ	
ชื่อโครงการ	Energy Efficiency Improvement from lightings from T8 to T5, T8 to LED and Sodium to LED โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานจากการเปลี่ยนอุปกรณ์ไฟฟ้าแสงสว่างจาก T8 เป็น T5, T8 เป็น LED และ โซเดียม เป็น LED
ประเภทโครงการ	☒ การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน ☐ การจัดการในภาคขนส่ง ☐ พลังงานทดแทน ☐ ป่าไม้และพื้นที่สีเขียว ☐ การจัดการของเสีย ☐ การเกษตร ☐ อื่นๆ.....
ที่ตั้งโครงการ	บริษัท เดลต้า อีเลคโทรนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) 909, 908, 714 หมู่ที่ 4 นิคมอุตสาหกรรมบางปู ตำบลแพรกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ 10280 ประเทศไทย
พิกัดที่ตั้งโครงการ	13.5490N 100.6720E
วันที่ได้รับการขึ้นทะเบียน	17/09/2557
ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ขอการรับรองครั้งที่ 1	427 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า สำหรับช่วงระยะเวลา 01/01/2558 – 31/12/2558

รายละเอียดการจัดทำเอกสาร	
วันที่จัดทำเอกสารแล้วเสร็จ	01/03/2560
เอกสารฉบับที่	05

หัวข้อที่ต้องศึกษา

- เครื่องที่ขอรับรองคาร์บอนเครดิต และช่วงระยะเวลารับรองของเอกสาร MR
- การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการหลังการขึ้นทะเบียน
- ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้จริง
- ผลการเปรียบเทียบปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ที่ขอการรับรองกับค่าใน PDD

หัวข้อการติดตามประเมินผล

5 ตรวจสอบการจัดการผลกระทบ
สิ่งแวดล้อมจากโครงการ

4 ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลง
รายละเอียดของโครงการ

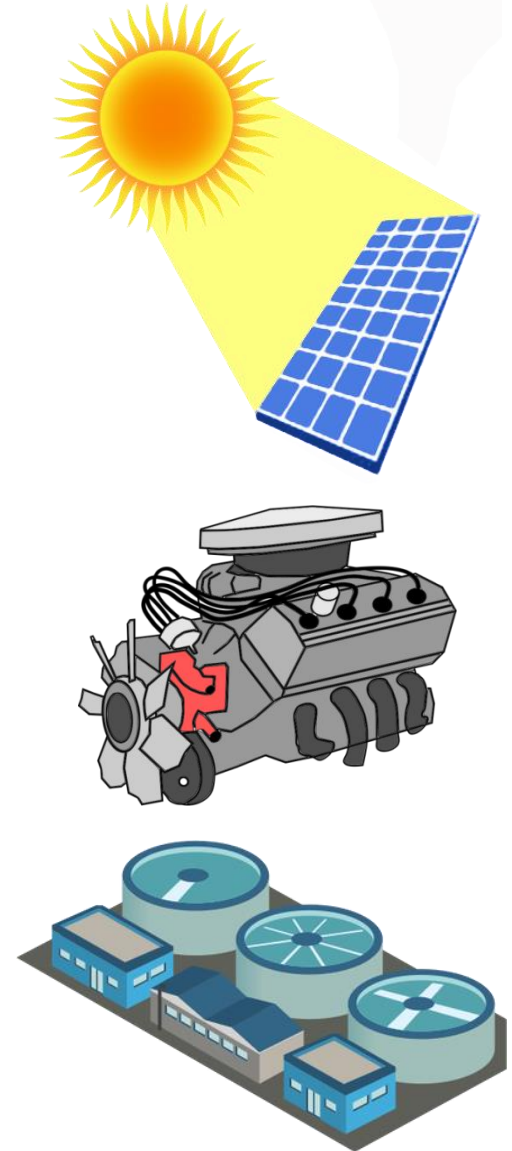
3 ประเมินศักยภาพในการลดก๊าซเรือนกระจก

2 ตรวจสอบอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล

1 ตรวจสอบเครื่องจักรและอุปกรณ์หลัก

เครื่องจักรและอุปกรณ์หลัก

- ตรวจสอบการมีอยู่จริงของเครื่องจักรและอุปกรณ์หลัก (คุณลักษณะและจำนวน) ณ พื้นที่จริงเปรียบเทียบกับเอกสาร PDD
- สอบถามสภาพการทำงาน ณ ปัจจุบันของเครื่องจักรและอุปกรณ์
- สอบถามการเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรและอุปกรณ์

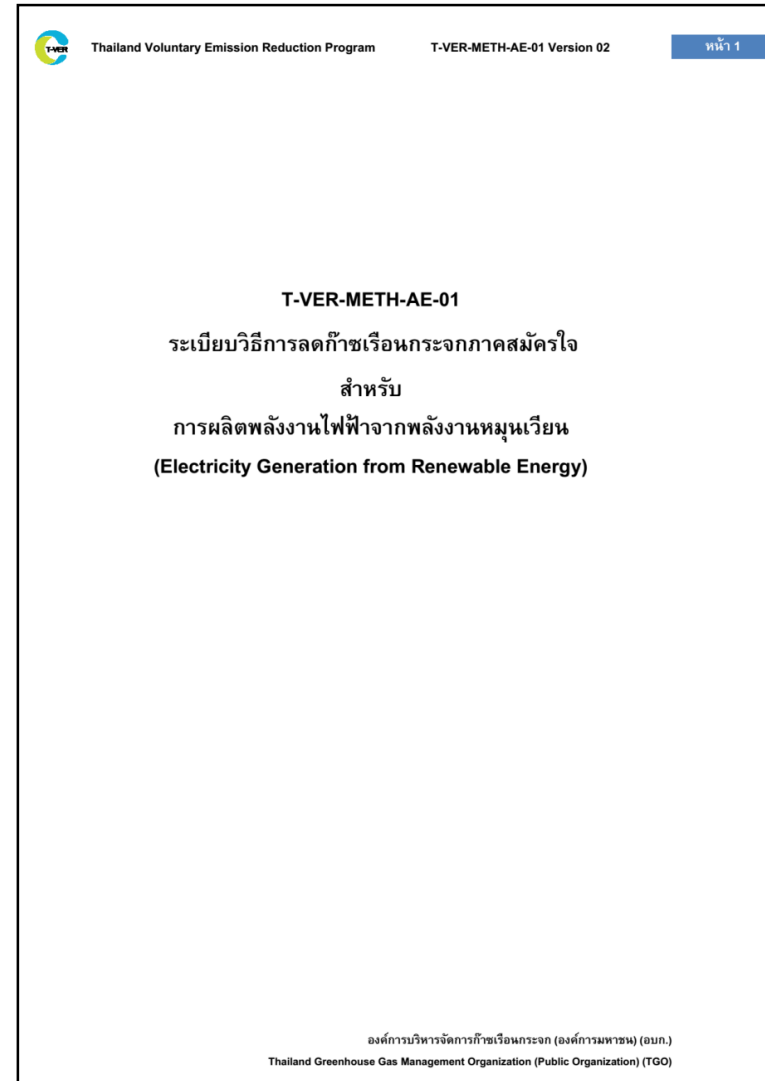
อุปกรณ์/เครื่องมือตรวจวัด

- ตรวจสอบการมีอยู่จริงของอุปกรณ์หรือเครื่องมือตรวจวัดสำหรับการเก็บข้อมูล ซึ่งระบุในเอกสาร PDD
- สอบถามสภาพการทำงาน ณ ปัจจุบัน และการสอบเทียบอุปกรณ์หรือเครื่องมือตรวจวัด
- ตรวจสอบแบบบันทึกข้อมูลจริง หากไม่ได้ใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ศักยภาพในการลดก๊าซเรือนกระจก

- ประเมินแนวโน้มของการลดก๊าซเรือนกระจก ณ ปัจจุบันของโครงการเปรียบเทียบกับเอกสาร PDD
- พิจารณาข้อมูลหลักที่มีผลต่อการคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกตามประเภทโครงการ

ข้อมูลที่มีผลต่อการลดก๊าซเรือนกระจก

การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน

$$ER = (EG_{PJ} \times 10^{-3}) \times EF_{Elec} - (EC_{PJ} \times 10^{-3}) \times EF_{Elec}$$

ปริมาณไฟฟ้าที่ผลิตได้

การผลิตก๊าซชีวภาพ

$$ER = (Q_{CH4,PJ} \times 10^{-6}) \times GWP_{CH4} - (EC_{PJ} \times 10^{-3}) \times EF_{Elec}$$

ปริมาณก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้

ข้อมูลที่มีผลต่อการลดก๊าซเรือนกระจก

การผลิตความร้อนจากพลังงานทดแทน

$$ER = (HG_{PJ} \times SFC_{BL} \times 10^{-9}) \times NCV \times EF_{CO_2}$$

ปริมาณความร้อนที่ผลิตได้

การผลิตความร้อนจากชีวมวล

ปริมาณความร้อนที่ผลิตได้

$$ER = (HG_{PJ} \times SFC_{BL} \times 10^{-9}) \times NCV \times EF_{CO_2} - (EC_{PJ} \times 10^{-3}) \times EF_{Elec} \\ - (FC_{PJ} \times 10^{-9}) \times NCV \times EF_{CO_2}$$

ข้อมูลที่มีผลต่อการลดก๊าซเรือนกระจก

ประเภทโครงการ	ระเบียบวิธีการฯ	ข้อมูลที่พิจารณา
1) ผลิตไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์/น้ำ/ลม	T-VER-METH-AE-01	ปริมาณไฟฟ้าที่ผลิตได้ (หน่วย: kWh, MWh, GWh)
2) ผลิตไฟฟ้าจากชีวมวล	T-VER-METH-AE-01	ปริมาณไฟฟ้าที่ผลิตได้ (หน่วย: kWh, MWh, GWh)
3) ผลิตความร้อนจากชีวมวล	T-VER-METH-AE-03	ปริมาณความร้อนที่ผลิตได้ (หน่วย: MJ, GJ)
4) ผลิตไฟฟ้าจากก๊าซชีวภาพ	T-VER-METH-WM-01 และ T-VER-METH-AE-01	ปริมาณก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้ (หน่วย: ลบ.ม.) ปริมาณไฟฟ้าที่ผลิตได้ (หน่วย: kWh, MWh, GWh)

ข้อมูลที่มีผลต่อการลดก๊าซเรือนกระจก

ประเภทโครงการ	ระเบียบวิธีการฯ	ข้อมูลที่พิจารณา
5) ผลิตความร้อนจาก ก๊าซชีวภาพ	T-VER-METH-WM-01 และ T-VER-METH-AE-03	ปริมาณก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้ (หน่วย: ลบ.ม.) ปริมาณความร้อนที่ผลิตได้ (หน่วย: MJ, GJ)
6) ผลิตไฟฟ้าและความ ร้อนจากก๊าซชีวภาพ	T-VER-METH-WM-01 และ T-VER-METH-AE-01 และ T-VER-METH-AE-03	ปริมาณก๊าซชีวภาพที่ผลิตได้ (หน่วย: ลบ.ม.) ปริมาณไฟฟ้าที่ผลิตได้ (หน่วย: kWh, MWh, GWh) ปริมาณความร้อนที่ผลิตได้ (หน่วย: MJ, GJ)

ศักยภาพในการลดก๊าซเรือนกระจก

- รวบรวมข้อมูลจากผู้พัฒนาโครงการ
- เปรียบเทียบตัวเลขที่ได้กับตัวเลขในเอกสาร PDD
- ประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจก (มากกว่า/ใกล้เคียง/น้อยกว่า) เทียบกับตัวเลขในเอกสาร PDD

A	B	C	D	E	F	G	H
Month	Date	Open	High	Low	Close	Volume	
Dec	3-Dec-15	115.24	116.79	114.22	115.2	41569509	1
Dec	2-Dec-15	117.34	118.11	116.08	116.28	33385563	2
Dec	1-Dec-15	118.75	118.81	116.86	117.34	34852374	3
Dec Total		353.71	347.16	348.82			< divide by 3
Nov	30-Nov-15	118.49	119.41	117.75	118.3	39180322	1
Nov	27-Nov-15	118.29	118.41	117.6	117.81	13046445	2
Nov	25-Nov-15	119.21	119.23	117.92	118.03	21388308	3
Nov	24-Nov-15	117.33	119.35	117.12	118.88	42803172	4
Nov	23-Nov-15	119.27	119.73	117.34	117.75	32482528	5
Nov	20-Nov-15	119.2	119.92	118.85	119.3	34287096	6
Nov	19-Nov-15	117.64	119.75	116.76	118.78	43295820	7
Nov	18-Nov-15	115.76	117.49	115.5	117.29	46674697	8
Nov	17-Nov-15	114.92	115.05	113.32	113.69	27616939	9
Nov	16-Nov-15	111.38	114.24	111	114.18	38106701	10
Nov	13-Nov-15	115.2	115.57	112.27	112.34	45812403	11
Nov	12-Nov-15	116.26	116.82	115.65	115.72	32525579	12
Nov	11-Nov-15	116.37	117.42	115.21	116.11	45217971	13
Nov	10-Nov-15	116.9	118.07	116.06	116.77	59127931	14
Nov	9-Nov-15	120.96	121.81	120.05	120.57	33871405	15
Nov	6-Nov-15	121.08	121.81	120.62	121.06	33042283	16
Nov	5-Nov-15	121.85	122.69	120.18	120.92	39552690	17
Nov	4-Nov-15	122.56	123.82	121.62	122	44886050	18
Nov	3-Nov-15	120.79	123.49	120.7	122.57	49518976	19
Nov	2-Nov-15	120.8	121.36	119.61	121.18	32203267	20
Nov Total		2385.44	2345.13	2363.25			< divide by 20
Oct	30-Oct-15	120.99	121.22	119.45	119.5	49365254	
Oct	29-Oct-15	118.7	120.69	118.27	120.53	51227334	

PERFORMANCE

การเปลี่ยนแปลงหลังขึ้นทะเบียน

“ในระหว่างการติดตามโครงการ T-VER หากพบการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานต่าง ๆ หลังการขึ้นทะเบียน ผู้ติดตามต้องแจ้งผู้พัฒนาโครงการ ให้ปฏิบัติตามแนวทางที่ อบก. กำหนด”

การเปลี่ยนแปลงหลังขึ้นทะเบียน

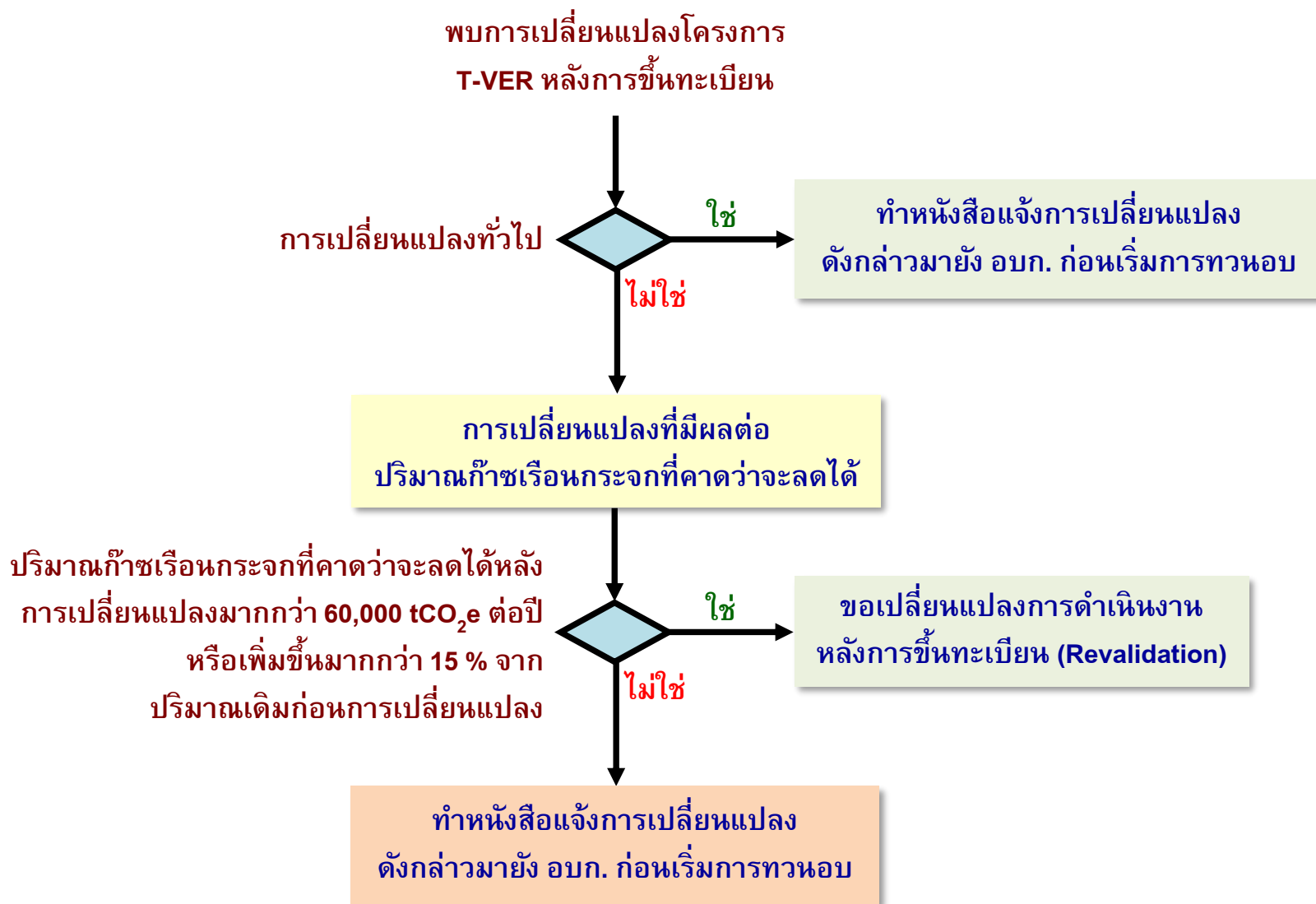
การเปลี่ยนแปลงทั่วไป

- ผู้พัฒนาโครงการ
- เจ้าของโครงการ
- ผู้ประสานงาน
- บริษัทผู้ผลิต
- อุปกรณ์ที่ใช้ตรวจวัดข้อมูล
- ระยะเวลาติดตามผล

การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อปริมาณ ก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลดได้

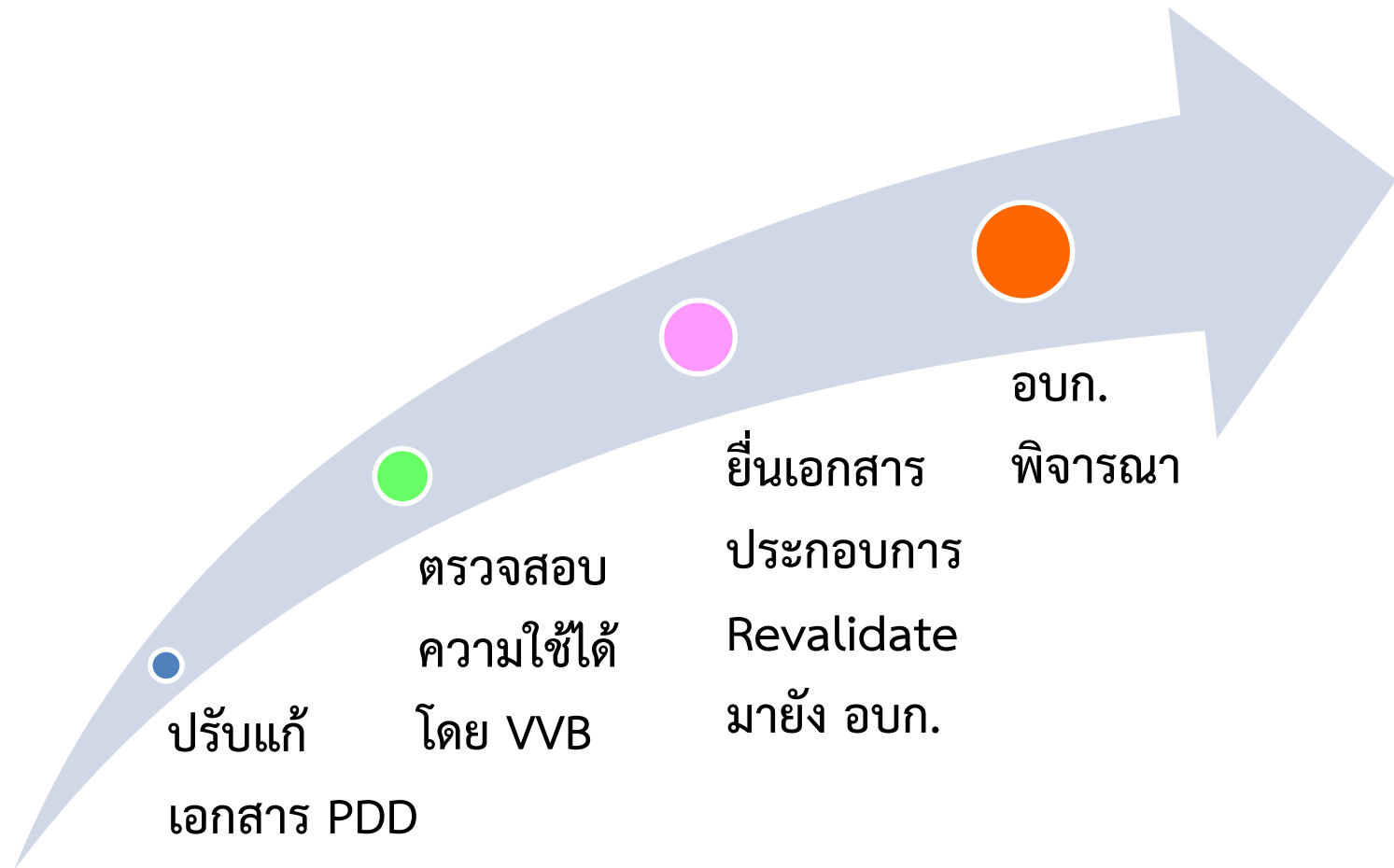
- การเพิ่มจำนวนเครื่องจักร/อุปกรณ์
- เทคโนโลยีเครื่องจักร/อุปกรณ์
- การเพิ่มประเภทโครงการและระเบียบวิธีที่ใช้ในคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจก
- ค่าพารามิเตอร์ที่ใช้ในการคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจก
- วิธีการติดตามผล

การเปลี่ยนแปลงหลังขึ้นทะเบียน

ขั้นตอนการขอเปลี่ยนแปลงหลังขึ้นทะเบียน (Revalidation)

การจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการ

“การตรวจสอบเพื่อให้มั่นใจว่าโครงการ T-VER ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจะไม่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ นอกเหนือจากการลดก๊าซเรือนกระจก”

มลพิษ
ทางน้ำ

มลพิษ
ทางอากาศ

ของเสีย
ทั่วไป

ของเสีย
อันตราย

มลพิษ
ทางเสียง

การจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการ

แนวทางการตรวจสอบ

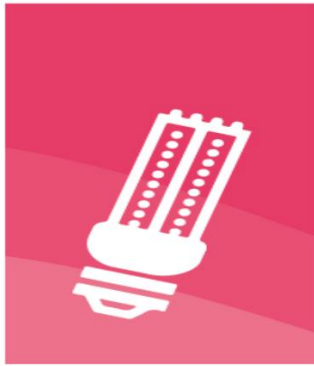
- กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
  - กระทรวงอุตสาหกรรม
  - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  - คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน
- มาตรการติดตามที่เสนอไว้ในรายงาน EIA
- แนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

การจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการ

ประเภทโครงการ	ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ควรติดตาม
1) ผลิตไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์	
2) ผลิตไฟฟ้าจากลม	
3) ผลิตไฟฟ้าจากน้ำ	
4) ผลิตความร้อนจากชีวมวล	
5) ผลิตไฟฟ้าจากก๊าซชีวภาพ	
6) ผลิตความร้อนจากก๊าซชีวภาพ	

ความแตกต่างระหว่างการติดตามโครงการ T-VER กับ CDM

T-VER	CDM
<ol style="list-style-type: none"> 1) ตรวจสอบเครื่องจักรและอุปกรณ์หลัก 2) ตรวจสอบอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล 3) ประเมินศักยภาพในการลดก๊าซเรือนกระจก 4) ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของโครงการ 5) ตรวจสอบข้อมูลผลการจัดการหรือป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญจากโครงการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ตรวจสอบการสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศใน 4 หมวด <ul style="list-style-type: none"> ➤ หมวดดัชนีด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ➤ หมวดดัชนีด้านสังคม ➤ หมวดดัชนีด้านการพัฒนาและ/หรือถ่ายทอดเทคโนโลยี ➤ หมวดดัชนีด้านเศรษฐกิจ 2) ตรวจสอบผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ

3 การติดตามประเมินผล ตามประเภทโครงการ

การติดตามประเมินผลโครงการ T-VER

การติดตามประเมินผลตามประเภทโครงการ

1. การผลิตไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์/น้ำ/ลม
2. การผลิตความร้อนจากชีวมวล
3. การผลิตความร้อนจากก๊าซชีวภาพ
4. การผลิตไฟฟ้าและความร้อนจากก๊าซชีวภาพ

โครงการผลิตไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์/น้ำ/ลม

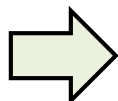
1) เครื่องจักร/อุปกรณ์ภายใต้โครงการ

1.1 แสงอาทิตย์-ติดตั้งบนพื้นดิน

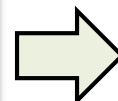
แสงอาทิตย์

เซลล์แสงอาทิตย์

อินเวอร์เตอร์

หม้อแปลงไฟฟ้า

ไฟฟ้าจำหน่าย
เข้าสู่ระบบสายส่ง

โครงการผลิตไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์/น้ำ/ลม

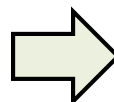
1) เครื่องจักร/อุปกรณ์ภายใต้โครงการ

1.2 แสงอาทิตย์-ติดตั้งบนหลังคา

แสงอาทิตย์

เซลล์แสงอาทิตย์

อินเวอร์เตอร์

ไฟฟ้าสำหรับใช้เอง
หรือจำหน่าย
เข้าสู่ระบบสายส่ง

โครงการผลิตไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์/น้ำ/ลม

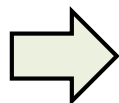
1) เครื่องจักร/อุปกรณ์ภายใต้โครงการ

1.3 น้ำ

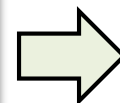
กระแสน้ำ

ท่อรับน้ำเข้า

กังหัน+เครื่อง
กำเนิดไฟฟ้า

หม้อแปลงไฟฟ้า

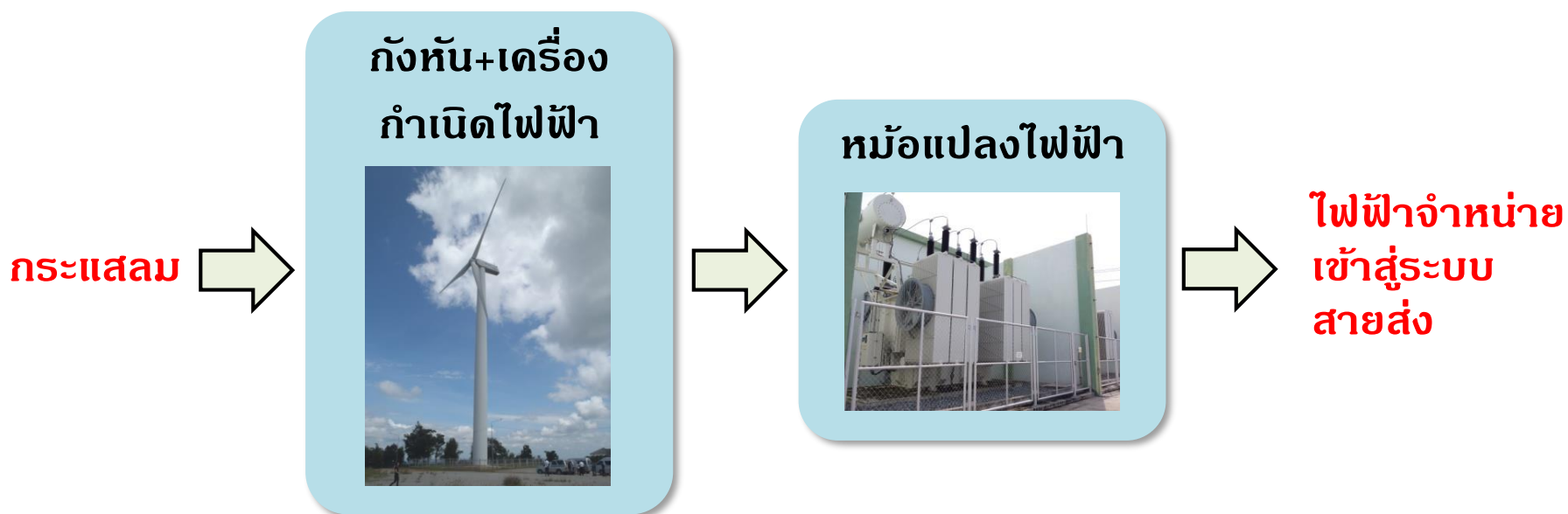

ไฟฟ้าจำหน่าย
เข้าสู่ระบบสายส่ง

โครงการผลิตไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์/น้ำ/ลม

1) เครื่องจักร/อุปกรณ์ภายใต้โครงการ

1.4 ลม

โครงการผลิตไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์/น้ำ

2) อุปกรณ์/เครื่องมือตรวจวัดข้อมูล

2.1 มีการขายไฟฟ้าเข้าสู่ระบบสายส่ง

โครงการที่เชื่อมต่อกับระบบสายส่งของ กฟภ. จะพบมิเตอร์ 2 แบบ คือ มิเตอร์ซื้อไฟฟ้าและมิเตอร์ขายไฟฟ้า

โครงการที่เชื่อมต่อกับระบบสายส่งของ กฟผ. จะพบมิเตอร์ซื้อและขายไฟฟ้าอยู่ในตัวเดียวกัน

โครงการผลิตไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์/น้ำ

2) อุปกรณ์/เครื่องมือตรวจวัดข้อมูล

2.2 ไม่มีการขายไฟฟ้าเข้าสู่ระบบสายส่ง

แบบจานหมุน

แบบดิจิทัล

โครงการผลิตไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์/น้ำ

3) ศักยภาพการผลิตก๊าซเรือนกระจก

- ปริมาณไฟฟ้าที่ผลิตได้ (หน่วย kWh, MWh, GWh)

$$1 \text{ GWh} = 1,000 \text{ MWh} = 1,000,000 \text{ kWh}$$

4) การจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการ

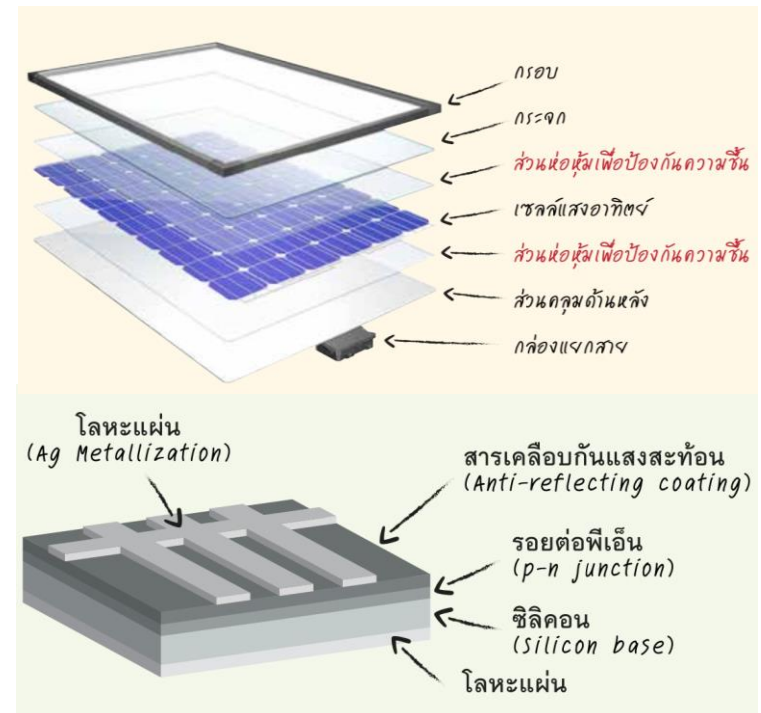
- การจัดการแผงโซลาร์เซลล์ที่เกิดการชำรุดและไม่อยู่ในเงื่อนไขการรับประกัน
- การจัดการน้ำมันหล่อลื่นชุดกังหันน้ำ (ตามรอบบำรุงรักษา)

โครงการผลิตไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์/น้ำ

กกพ. ได้กำหนดแนวทางการจัดการแผงโซลาร์เซลล์ ที่ชำรุดหรือหมดอายุการใช้งานไว้ดังนี้

1) กรณีส่งออกไปจัดการนอกประเทศ

- ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วย
วัตถุอันตรายและข้อกำหนด
ระหว่างประเทศ
- แจ้งให้ กกพ. ทราบภายใน
30 วัน เมื่อมีการส่งออกไป
จัดการนอกประเทศ

โครงการผลิตไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์/น้ำ

2) กรณีการจัดการในประเทศ

- ฝังกลบในหลุมฝังกลบของเสียอันตรายหรือเผาด้วยเตาเผาเฉพาะสำหรับของเสียอันตรายหรือวิธีอื่น ๆ ตามกฎหมาย
- แจ้งให้ กกพ. ทราบทุกปี

ศึกษาข้อมูลการจัดการแผงโซลาร์เซลล์ได้จากคู่มือ “แนวทางป้องกันผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและวิธีกำจัดกากขยะที่เกิดจากโครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์สำหรับประเทศไทย”

โครงการผลิตความร้อนจากชีวมวล

1) เครื่องจักร/อุปกรณ์ภายใต้โครงการ

2) อุปกรณ์/เครื่องมือตรวจวัดข้อมูล

มิเตอร์วัดปริมาณไอน้ำ

เกจวัดแรงดันไอน้ำ

โครงการผลิตความร้อนจากชีวมวล

3) ศักยภาพการผลิตก๊าซเรือนกระจก

- ปริมาณความร้อนที่ผลิตได้ (หน่วย MJ, GJ)
  - ปริมาณไอน้ำ x ค่าความร้อนของไอน้ำ
- ระยะทางในการขนส่งชีวมวล

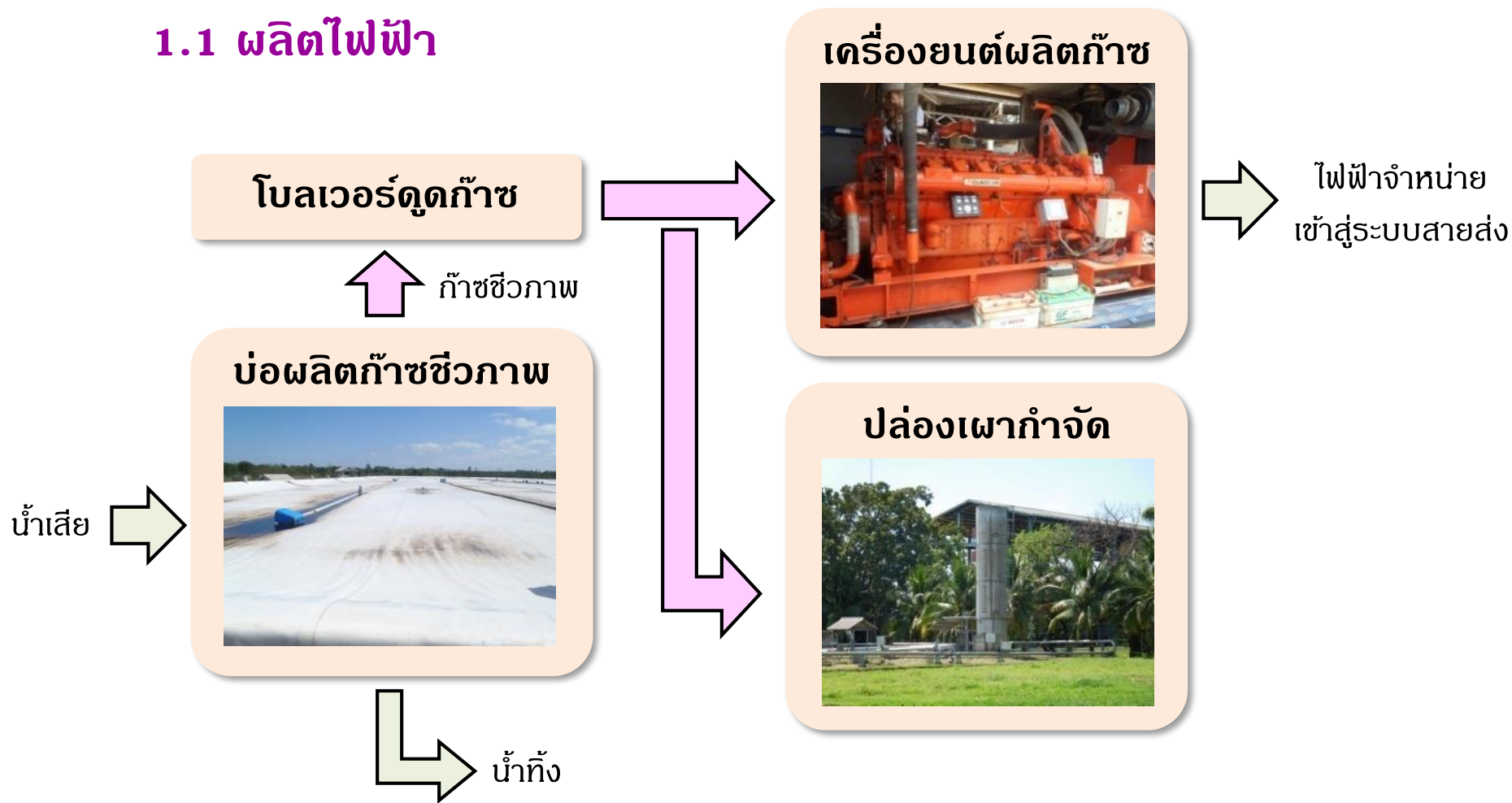
4) การจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการ

- การจัดการคุณภาพอากาศที่ระบายออกจากปล่องไอเสียของหม้อไอน้ำ
- การจัดการขี้เถ้า

โครงการผลิตความร้อนจากก๊าซชีวภาพ

1) เครื่องจักร/อุปกรณ์ภายใต้โครงการ

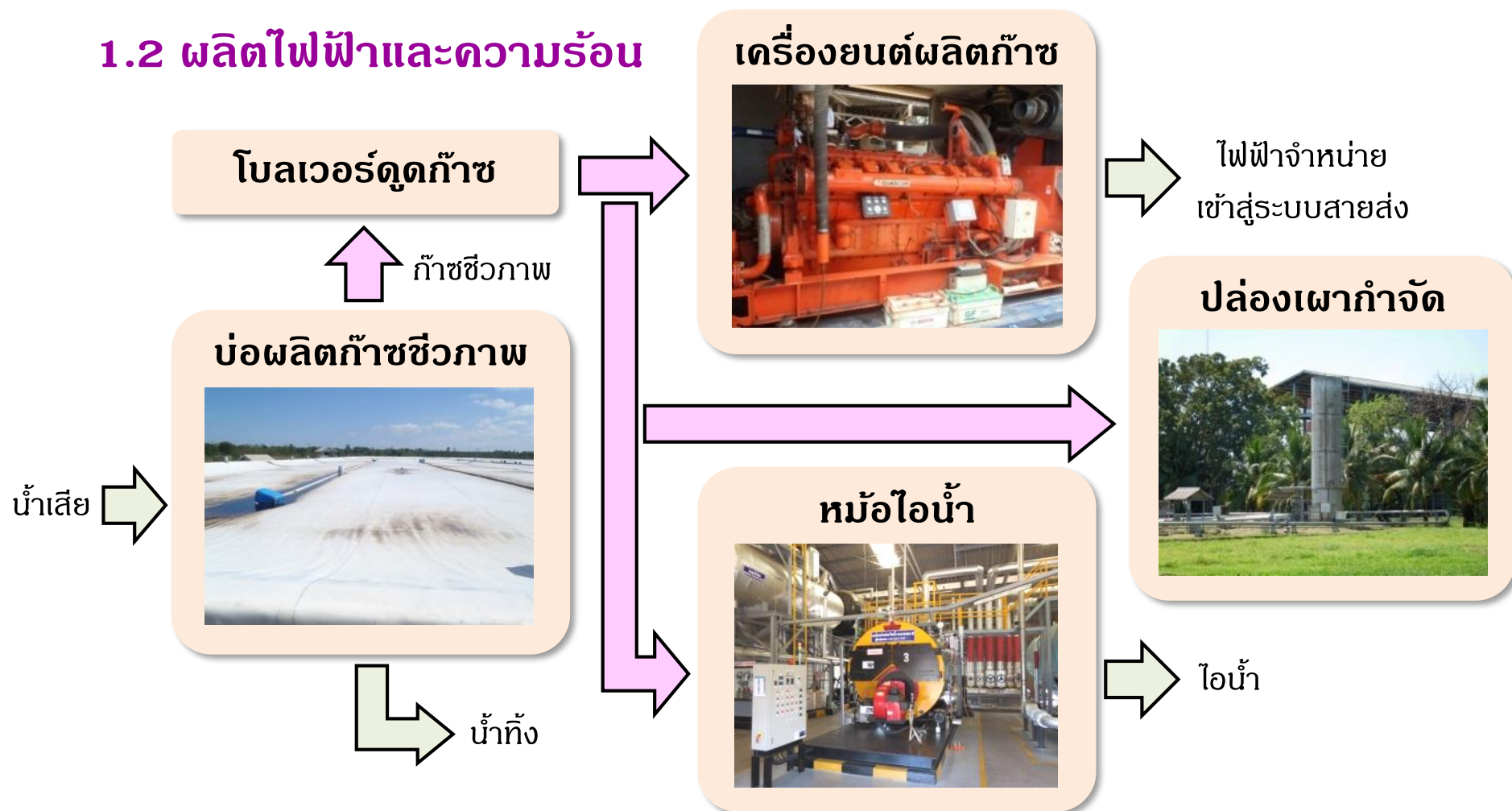
1.1 ผลิตไฟฟ้า

โครงการผลิตไฟฟ้าและความร้อนจากก๊าซชีวภาพ

1) เครื่องจักร/อุปกรณ์ภายใต้โครงการ

1.2 ผลิตไฟฟ้าและความร้อน

โครงการผลิตไฟฟ้าและ/หรือความร้อนจากก๊าซชีวภาพ

2) อุปกรณ์/เครื่องมือตรวจวัดข้อมูล

มิเตอร์วัดไฟฟ้า

มิเตอร์วัดปริมาณก๊าซ

มิเตอร์วัดปริมาณไอน้ำ

เกจวัดแรงดันไอน้ำ

โครงการผลิตไฟฟ้าและ/หรือความร้อนจากก๊าซชีวภาพ

3) ศักยภาพการลดก๊าซเรือนกระจก

- ปริมาณก๊าซชีวภาพทั้งหมดที่ผลิตได้ (หน่วย m^3)
- ปริมาณก๊าซชีวภาพที่ส่งไปผลิตไฟฟ้า (หน่วย m^3)
หรือปริมาณไฟฟ้าที่ผลิตได้ (หน่วย kWh)
- ปริมาณก๊าซชีวภาพที่ส่งไปผลิตความร้อน (หน่วย m^3)
หรือปริมาณความร้อนที่ผลิตได้ (หน่วย MJ)

โครงการผลิตไฟฟ้าและ/หรือความร้อนจากก๊าซชีวภาพ

4) การจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากโครงการ

- การจัดการน้ำทิ้ง
- การจัดการคุณภาพอากาศที่ระบายออกจากปล่องไอเสียของเครื่องยนต์ผลิตไฟฟ้าและ/หรือปล่องไอเสียของหม้อไอน้ำ
- การจัดการกากตะกอน
- การจัดการน้ำมันหล่อลื่นที่ใช้แล้ว
- การจัดการเสียงดังจากเครื่องยนต์ผลิตไฟฟ้า

การติดตามประเมินผลโครงการ T-VER

ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

คู่มือการติดตามประเมินผล
โครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ
ตามมาตรฐานของประเทศไทย

โดย
องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

บทที่ 4 แนวทางการติดตามประเมินผลตาม ประเภทโครงการ T-VER

ประเด็นการตรวจสอบใน 3 หัวข้อคือ การดำเนินงานลดก๊าซเรือนกระจก การเปลี่ยนแปลง การดำเนินโครงการ และการจัดการหรือป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากโครงการ สามารถแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานของโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภายหลังการขึ้นทะเบียนโครงการ เนื่องจากความหลากหลายของประเภทโครงการ T-VER ที่ได้รับการขึ้นทะเบียน ในบทนี้จึงได้อธิบายถึงรายละเอียดของการติดตามประเมินผลในหัวข้อเรื่องการดำเนินงานลดก๊าซเรือนกระจก และการจัดการหรือป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากโครงการตามประเภทโครงการ T-VER

4.1 การเปลี่ยนหลอดไฟแสงสว่าง

โครงการประเภทนี้เป็นการปรับเปลี่ยนหลอดไฟแสงสว่างเพื่อทำให้การใช้ไฟฟ้าในระบบแสงสว่างให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นภายใต้เงื่อนไขคุณภาพการส่องสว่างไม่เปลี่ยนแปลง ปัจจุบันหลอดแอลอีดี (Light Emitting Diode: LED) เป็นเทคโนโลยีที่นิยมใช้มากที่สุดสำหรับการปรับเปลี่ยนหลอดไฟแสงสว่าง เทคโนโลยีแอลอีดีเป็นการนำไดโอดเรืองแสง ซึ่งเป็นอุปกรณ์เซมิคอนดักเตอร์ที่ให้แสงเป็นสีต่างๆ มาเคลือบด้วยสารเรืองแสงเพื่อให้เป็นแสงสีขาว เทคโนโลยีนี้จุดเด่นคือ ประสิทธิภาพการให้แสงสว่าง (ลูเมน/วัตต์) ต่ำกว่าหลอดไฟแบบหลอด การให้แสงสว่างดีกว่าหลอดฟลูออโรสเซนต์ที่กระจายไปทุกทิศทาง ความร้อนสูญเสียออกสู่สิ่งแวดล้อมน้อยมาก และอายุการใช้งานนาน การเปลี่ยนหลอดไฟแสงสว่างด้วยหลอดแอลอีดีสามารถประยุกต์ใช้ในหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับลักษณะและพื้นที่ใช้งานของหน่วยงาน ยกตัวอย่างเช่น

- การเปลี่ยนหลอดฟลูออโรสเซนต์เป็นหลอดแอลอีดีชนิด Tube
- การเปลี่ยนหลอดไส้หรือหลอดคอมแพคฟลูออโรสเซนต์เป็นหลอดแอลอีดีชนิด Bulb
- การเปลี่ยนหลอดไฮดันแรงดันสูงเป็นหลอดแอลอีดีชนิด Highbay
- การเปลี่ยนหลอดไส้หรือหลอดฮาโลเจนเป็นหลอดแอลอีดีชนิด Flood light หรือ Street light

54

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)
วิสัยทัศน์ “เป็นองค์กรสนับสนุนหลักในการบรรลุเป้าหมาย
การลดก๊าซเรือนกระจก ภายในปี 2563 และ 2573”

สอบถามข้อมูล

ดร.สาธิต นิยมสุวรรณ

สำนักวิเคราะห์และติดตามประเมินผล

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

โทรศัพท์: +66 (0) 2141 9843

โทรสาร: +66 (0) 2143 8404

อีเมล: sathit.ni@tgo.or.th

